

Drachtplant

Struikmahonie

Laatste drachtplant-van-de maand voor dit kalenderjaar of eigenlijk de eerste plant in het nieuwe jaar: de struikmahonie, of *Berberis japonica*. Bloeitijd november – april.

Tekst en foto Rob Veeneklaas

'Winterhard' is het woord dat bij mij opkomt bij de mahoniestruik, om een aantal redenen. Als hoveniersterm is de aanduiding correct. De mahoniestruik overleeft gemakkelijk strenge winters. Denk maar aan beelden met sneeuw op de blaadjes van de hulst en mahoniestruik. De struik heeft ook een hard uiterlijk met zijn harde donkergroene stekelige blaadjes. En ik associeer mahonie met hard hout. En dat moeten we even recht zetten. Ten eerste is de mahoniestruik zoals we die kennen uit parken en tuinen een heel andere plant dan de mahonieboom die het mahoniehout levert. De Latijnse benaming van de mahoniestruik (ook wel struikmahonie) is *Berberis japonica*; de soort behoort tot de berberisfamilie en is afkomstig uit Taiwan. Mahoniehout komt meestal van een tropische boom, *Swietenia mahagoni* of *S. macrophylla* geheten, die behoort tot een heel andere familie. Bovendien is mahoniehout helemaal niet zo hard. Het komt waarschijnlijk doordat ik bij mahoniehout denk aan statige en degelijke kasten, tafels en stoelen uit grootmoeders tijd. Het blijkt dat die zelden van massief mahonie gemaakt werden, maar alleen van een laagje mahoniefineer voorzien werden.

In Nederland vinden we vooral twee verschillende soorten mahonia's: de mahoniestruik (*Berberis japonica*) met veelal als ras 'Winter Sun' - in hovenierskringen mahonie Winter Sun genoemd en daarnaast de mahonie met de bollere bloemetjes (*M. aquifolium*). De mahoniestruik wordt wel drie meter hoog en bloeit in het najaar. De zus-

Drachtplant Mahonie

tersoort mahonie wordt maar hooguit anderhalve meter hoog en bloeit in het voorjaar. De mahonie staat ook bekend onder de naam druifjesstruik vanwege de blauwe besjes in het najaar.

Een drachtplant in december lijkt nutteloos, want de bijen horen dan in de kast op de tros te zitten. Uitvliegen naar aantrekkelijke gele bloemtrossen kan in de kou dodelijk zijn voor nieuwsgierige werkbijen. Maar met de huidige zachte winters is een beetje dracht tijdens de 'winterrust' misschien toch wel gunstig. Zowel in december als op mooie dagen in januari en februari heb

ik bijen enthousiast zien foerageren op de mahoniestruiken bij ons in het park. En natuurlijk ook de aardhommels, die altijd als een van de eerste op zoek zijn naar stuifmeel en nectar. Ook bij vogels is de struikmahonie in trek: onder andere merels vinden de licht bittere besjes lekker.

Kortom, een veelzijdige drachtplant die bovendien niet kieskeurig is in grondsoort of temperatuur, weinig onderhoud vraagt en daarom veel wordt gebruikt als onderbegroeiing in parken met bomen. ●